

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/423/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615213063
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6615213063.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcov : a/ C.. S. J., rodená V., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., A. L. XXXX/XX, b/ O. V., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., L. X. XXXX/X, c/, I. T., rodená V., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., A. J. A. T. XXX/XX, d/ C. V., rodená V., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., L. P. XXXX/X, ako právni nástupcovia pôvodného žalobcu : I.. C. V., narodeného XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXX XX B., A. J. A. T. XXX/XX, proti žalovaným: v 1. rade : Odborový zväz polície Lučenec, so sídlom 984 26 Lučenec, Tuhárske námestie 6, IČO : 35 992 697, v 2. rade : Odborový zväz polície v Slovenskej republike, so sídlom 812 72 Bratislava - Staré Mesto, Pribinova 2, IČO : 17 318 319, obaja žalovaní 1/ aj 2/ zastúpení Advokátkou kanceláriou Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom 831 06 Bratislava, Kadnárova 83, IČO : 47 232 765, o zaplatenie 4.833,02 eur s príslušenstvom, o odvolaní pôvodného žalobcu zo dňa 22.08.2017 a odvolaní žalovaných 1/ a 2/ zo dňa 11.08.2017 proti rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 11C/315/2015-129 zo dňa 28.06.2017, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 11C/315/2015-129 zo dňa 28.06.2017 vo výroku I., ktorým súd žalobu o zaplatenie 4.833,02 eur s príslušenstvom zamietol p o t v r d z u j e.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku II., ktorým súd žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal m e n í tak, že žalobcovia a/, b/, c/ a d/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

III. Žalobcovia a/, b/, c/ a d/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. žalobu o zaplatenie 4.833,02 eur s príslušenstvom zamietol ako nedôvodnú. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že (pôvodný žalobca) I.. C. V., ako advokát a I. E., nar. XX.XX.XXXX uzavreli Zmluvu o zastupovaní dňa 30.09.2005. Žalobca zastupoval I. E. v trestnom konaní vedenom na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp.zn. Pk 1Tš 7/2016 pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa §160a ods. 1, 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 Trestného zákona. I. E. zomrel dňa 08.07.2014. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo konanie voči I. E. zastavené v súlade s ustanovením § 320 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v spojení s § 281 ods. 1 Trestného poriadku a § 9 ods. 1 písm. l písm. d) Trestného poriadku. Súd uviedol, že žalobca

si svoj nárok voči žalovaným 1/ a 2/ odvodil od skutočnosti, že na schôdzi konanej dňa 04.10.2005 schválil výbor ZO OZP pri OR PZ v Lučenci žiadosť I. E. o právnu pomoc. Za vykonané úkony právnej pomoci žalobca účtoval odmenu advokáta priebežne, pričom žalovaný 2/ zaplatil odmenu advokáta žalobcovi poslednýkrát dňa 18.12.2009 a to za obdobie do 30.09.2009. Následne bolo dňa 14.11.2011 žalovaným 1/ a 2/ zaslané vyúčtovanie odmeny advokáta za obdobie od 09.10.2009 do 15.07.2011 vo výške 2319,64 Eur. Súd ďalej uviedol, že dňa 14.04.2015 bol žalovaným 1/ a 2/ zaslaný posledný pokus o mimosúdnu pokonávku spolu s konečným vyúčtovaním odmeny advokáta, pretože konanie voči I. E. bolo právoplatne ukončené, a to na sumu 4.833,02 eur. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaní 1/ a 2/ tento nárok žalobcu uplatnený voči nim popierali a poukázali na to, že členstvo I. E. v Odborovom zväze polície bolo ukončené z dôvodu neplatenia členských príspevkov ku dňu 05.03.2013. Žalovaní 1/ a 2/ žiadali žalobu v celom rozsahu zamietnuť, pretože žalovaný 1/ nie je a ani nebol v žiadnom právnom vzťahu so žalobcom, takže žalovaný 1/ nie je pasívne vecne legitimovaný v spore, nakoľko žalovaný 1/ nie je Základnou organizáciou Odborového zväzu polície v Slovenskej republike. ZO OZP nemá v zmysle stanov OZP v Slovenskej republike priznanú samostatnú právnu subjektivitu, táto je priznaná len samotnému Odborovému zväzu polície v Slovenskej republike podľa čl. I bod 2 a čl. II bod 5 Stanov OZP v Slovenskej republike. Žalovaný 1/ je podnikateľským subjektom zapísaným v Živnostenskom registri Okresného úradu Lučenec pod č. reg: XXX XXXX. Pokiaľ ide o žalovaného 2/, tento uviedol, že poskytli I. E. právnu ochranu podľa „Štatútu“, avšak žiadny priamy nárok žalobcu, ako advokáta, voči nemu nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia, ani interného predpisu. Súd prvej inštancie uplatnený nárok pôvodného žalobcu právne posúdil podľa ustanovenia § 1, ods. 1, 2 a 3, § 2 ods. 1, 2 a 3, § 18 ods. 2 a 3, § 24 ods. 1 a 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii, ako aj s poukazom na ustanovenie § 724 Občianskeho zákonníka, upravujúceho príkaznú zmluvu a následne uviedol, že povinnosť zaplatiť odmenu advokátovi za poskytovanie právnej pomoci vyplýva zo zmluvy o poskytnutí právnej pomoci a povinnosťou klienta, v tomto prípade I. E., bolo odmenu advokátovi zaplatiť, bez ohľadu na výsledok konania, prípadne postup advokáta. I. E. nepochybne splnomocnil I. C. V. na zastupovanie v konkrétnej trestnej vec. Práva a povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy zo dňa 30.09.2005 zaväzovali len zmluvné strany. I. E. bol teda povinný zaplatiť advokátovi odmenu advokáta. Pretože po I. E. zostal len nepatrný majetok, súd uznesením dedičské konanie zastavil dňa 21.08.2014. Nepochybne odmena pre advokáta I. C. V. bola dlhom poručiťela I. E.. Súd ďalej v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaní 1/ a 2/ nie sú pasívne legitimovaní v spore o zaplatenie odmeny advokátovi, ktorá povinnosť mala vzniknúť I. E. na základe zmluvy uzavretej dňa 30.09.2005. Tak ako to súd konštatoval, zmluvný vzťah vznikol medzi žalobcom a I. E.. Zmluvný vzťah nevznikol medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/. Zo zápisnice z výborovej schôdze ZO OZP pri OR PZ Lučenec vyplýva, že výbor prejednal a schválil žiadosť I. E. o právnu pomoc v jeho prípade. Základná organizácia prijala opatrenie v tom zmysle, že právna pomoc bude limitovaná len do určitej finančnej výšky. Vzťah medzi I. E. a Odborovým zväzom polície v Slovenskej republike sa riadi Stanovami a príslušným Štatútom. Nevznikol medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ žiadny záväzkový vzťah, na základe ktorého by sa žalobca mohol priamo od Odborového zväzu polície v Slovenskej republike domáhať plnenia. Pokiaľ by si príslušný odborový zväz neplnil svoje povinnosti voči členovi, mohol by len on sám, prípadne jeho právni nástupcovia domáhať sa plnenia. Súd sa tak stotožnil s obranou žalovaných 1/ a 2/, že nie sú pasívne vecne legitimovaní v tomto spore. Do právneho vzťahu s advokátom vstupuje len člen odborovej organizácie - I. E., ktorý požiadal ZO OZP v Slovenskej republike o právnu pomoc a náklady na právne zastupovanie uhradza člen odborovej organizácie sám z peňažných prostriedkov, ktoré mu v rámci poskytnutia právnej pomoci schváli a poskytne Odborový zväz polície. Z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitimácie tak súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 257 CSP, keď sice sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. Civilného sporového poriadku, avšak súd došiel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Výnimočnosť tohto prípadu súd videl v tom, že medzi žalobcom a I. E. bola nepochybne uzavretá zmluva o právnej pomoci dňa 30.09.2005. Žalovaný 2/ nepochybnil, že časť odmeny v súvislosti so zastupovaním advokátov za svojho člena zaplatil. I. E. zomrel dňa XX.XX.XXXX, keď trestné stíhanie vedené voči nemu bolo zastavené uznesením Najvyššieho súdu zo dňa 09.09.2014. Advokát nepochybne poskytol právnu pomoc I. E. - bývalému členovi odborovej organizácie. Súdu sa javilo byť neprímerane tvrdé, aby žalobca platil trovy tohto sporu, ktoré nepochybne žalovaným 1/ a 2/ vznikli. Žalobca sa trov zastúpenia nedomohol voči dedičom I. E.. S ohľadom na uvedené potom súd vo výroku II. rozsudku vyslovil, že žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie (do výrokov I. aj II.) podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie pôvodný žalobca, ako aj žalovaní 1/ a 2/ (do výroku II. rozsudku).

3. Pôvodný žalobca, ako právny predchodca súčasných žalobcov a/ až d/, v zastúpení vtedajšou právnou zástupkyňou, podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti, ktorým súd zamietol žalobu, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania. Žalobca sa nestotožnil s právnym názorom okresného súdu ohľadom nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v 1. a 2. rade v danom spore. Zotrváva na svojom právnom stanovisku, že ich pasívna vecná legitímácia je daná tým, že OZP sa vo svojom rozhodnutí zaviazalo poskytovať svojmu členovi I. E. právnu ochranu a to vo forme úhrad odmeny advokáta za jeho obhajobu v trestnom konaní. Pôvodný žalobca mal za to, že táto ochrana trvá až do ukončenia členstva I. E. v OZP, teda do 5. 3. 2013 a za toto obdobie vznikla povinnosť žalovanému 1/ uhrádzať odmenu advokáta za vykonané úkony právnej služby poskytované ich členovi. Pôvodný žalobca taktiež namietal, že už samotná skutočnosť, že žalovaný 2/ v minulosti opakovane plnil odmenu advokáta priamo na účet žalobcu a to na základe žalobcom zasielaného priebežného vyúčtovania odmeny advokáta priamo žalovaným v 1. a 2. rade, teda nie prostredníctvom I. E., potvrdzuje, že OZP má povinnosť uhrádzať túto odmenu žalobcovi. Pokiaľ bol raz I. E. priznaný nárok na právnu ochranu zo strany OZP, tento mu mohol byť odňatý až na základe rozhodnutia výboru, avšak len s účinkami ex tunc. Pokiaľ by mohlo mať takéto rozhodnutie aj spätné účinky, narušilo by to právnu istotu účastníkov vzťahu a teda by to bolo v rozpore so zásadami súkromného práva. Pôvodný žalobca obhajoval I. E. a vykonával právne úkony v dobrej viere v záväzok OZP uhradiť odmenu za vykonané služby, pričom OZP nikdy nevyrozumelo žalobcu o tom, že I. E. nemá zaplatené členské poplatky, prípadne že hrozí jeho vylúčenie z OZP. Žalobca dokonca ani nebol upovedomený o odňatí právnej ochrany I. E. a teda ďalej konal v dobrej viere v záväzok OZP voči nemu. Tvrdenie, že žalovaní neboli v žiadnom právnom vzťahu so žalobcom, považuje pôvodný žalobca za mylné, pretože tento záväzok vyplýva priamo zo samotnej zápisnice z výborovej schôdze ZO OZP pri OR PZ Lučenec zo dňa 4. 10. 2005, kde pod bodom 3. bola prejednaná a schválená žiadosť p. E. o právnu pomoc v jeho prípade. Pôvodný žalobca tak mal za zrejmé, že týmto rozhodnutím sa žalovaný 1/, respektíve žalovaný 2/, zaviazali v zmysle stanov uhrádzať náklady spojené s obhajobou I. E.. Právny názor súdu, že člen OZP uhrádza náklady spojené s obhajobou advokátovi sám, je v rozpore so samotným zmyslom poskytovania právnej ochrany, nakoľko ZP samotné sa zaviazalo svojim rozhodnutím poskytnúť p. E. právnu ochranu formou úhrady trov obhajoby advokátovi, ktorého si tento zvolil. Je teda zrejmé, že finančné prostriedky za obhajobu I. E. bol povinný uhrádzať žalovaný v 1. rade, respektíve žalovaný 2/, ktorý aj uhrádzali preddavky odmeny advokáta za obhajobu p. E.. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, pôvodný žalobca mal za to, že žalovaný nárok je v celosti dôvodný a preto mal s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP nárok aj na priznanie náhrady trov konania v tejto veci v plnom rozsahu. Na základe uvedeného potom odvolateľa navrhoval, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaní v 1. a 2. rade podali voči predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie v časti výroku o trovách konania. Namietali nesprávne právne posúdenie veci, pokiaľ súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 257 CSP posúdil situáciu ako výnimočnú, pretože mal za to, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré sa rozhodol žalovaným nárok na náhradu trov konania nepriznať. Súdu sa totiž javilo neprímerane tvrdé, aby žalobca platil trovy tohto sporu, ktoré žalovaným nepochybne vznikli, avšak súd toto svoje tvrdenie nijako nerozvinul a bližšie nezdôvodnil. Žalovaní v 1. a 2. rade tak majú za to, že v danom prípade súd pochybil, pokiaľ aplikoval ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku, nakoľko tu nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa a pokiaľ aj chcel súd toto ustanovenie aplikovať, mal jeho opodstatnenosť podrobne vysvetliť. V tomto smere je podľa odvolateľov rozhodnutie o nepriznaní trov konania žalovaných v 1. a 2. rade nepreskúmateľné. Žalovaní v 1. a 2. rade v tejto súvislosti poukázali na doterajšiu súdnu prax a situácie, v ktorých súdy náhradu trov konania nepriznávajú. Zdôraznili najmä, že pôvodný žalobca bol advokát, zastúpený advokátkou, preto jeho pozícia a správanie by sa mali brať prísnejšie, ako u bežných subjektov civilného konania a akýkoľvek „miernejšie režim“ uplatňovania práva pri advokátovi zastúpeného advokátom tak neprichádza do úvahy. Advokát je navyše aj podľa zákona o advokácii zodpovedný za škodu spôsobenú klientovi a na tieto účely je aj poistený. V tomto prípade pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov neexistujú žiadne sociálne aspekty, ktoré by bolo treba brať do úvahy a najmä sa nedá konštatovať, že by žalobca mohol uhradiť žalovaným trovy konania len s veľkými ťažkosťami. Taktiež sa podľa názoru žalovaných v 1. a 2. rade nedá povedať, že by žalobca, ako povinný účastník, trovy nezavinil, pretože námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie vznášali žalovaní opakovanne a žalobca o tom vedel. Preto mohol predísť vzniku trov späťvzatím žaloby, nakoľko išlo v prípade žalovaného 1/ o úplne iný subjekt, ako je základná organizácia Odborového zväzu polície, ktorá navyše ani nemá právnu subjektivitu. Išlo tu o jednoduchú

právnú otázku, nie o zložité skutkové okolnosti, preto trovy pri žalovanom v 1. rade nemuseli v tomto rozsahu vzniknúť, avšak žalobca svoj postoj nezmenil. S poukazom na judikatúru, aj na všetky uvádzané skutočnosti, tu nie je daný žiadny dôvod, prečo by najmä z ohľadu na charakter žalobcu mala byť povinnosť uhradiť trovy neprímerane tvrdá. Žalovaní v 1. a 2. rade už v priebehu konania poukazovali na to, že žalobca konal účelovo, keď podával žalobu o zaplatenie po tom, čo neuspel v dedičskom konaní po p. E., kedy sa mu nepodarilo vymôcť svoju pohľadávku. Žalobca dlhodobo spolupracoval s Odborovým zväzom polície Slovenskej republiky, preto musel vedieť o tom, že základné organizácie odborového zväzu nemajú vlastnú právnu subjektivitu a žalovaný 1/ ani nie je základnou organizáciou Odborového zväzu polície. V závere odvolania potom žalovaní v 1. a 2. rade zhrnuli, že vzhľadom na charakter pôvodného žalobcu a jeho účelové konanie je neprípustná aplikácia ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku, preto súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a súčasne je rozhodnutie ohľadom tohto výroku i nedostatočne zdôvodnené a nepreskúmateľné. Na základe uvedeného potom žalovaní v 1. a 2. rade navrhli, aby odvolací súd v časti výroku o zamietnutí žaloby rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a v časti výroku o trovách konania rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaní v 1. a 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu pôvodného žalobcom uviedli, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú v odvolaní napadnutom výroku, ktorým súd žalobu zamietol, za vecne správne. Trvajú na tom, že žalobca v celom prvoinštančnom konaní neprodukoval žiaden dôkaz, že by sa žalovaný 2/ (respektíve žalovaný 1/) zaviazal k priamym úhradám žalobcovi za poskytnutú právnu pomoc. Takáto povinnosť žalovaného 2/ (respektíve žalovaného 1/) nie je upravená žiadnym právnym úkonom, ani žiadnym všeobecne záväzným právnym predpisom či interným predpisom OZP v SR. Naopak povinnosť uhradiť právne služby žalobcu mal I. E. na základe príkaznej zmluvy uzatvorenej so žalobcom, s čím sa súd riadne vysporiadal v odôvodnení rozsudku. Skutočnosť, že v minulosti žalovaný 2/ plnil odmenu advokátovi, priamo nezakladá záväzkový právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným 2/, nakoľko išlo len o zjednodušenie administratívy platenia a bolo len dobrou vôľou žalovaného 2/, že proces úhrady takto zjednodušil. V žiadnom prípade však nemožno tvrdiť, že by sa takýmto konaním žalovaný 2/ konkludentne zaviazal k priamemu plneniu žalobcovi. Takáto argumentácia zjavne neobstoí. Žalovaní v 1. a 2. rade uviedli, že člen OZP má právo na poskytnutie právnej ochrany za stanovených podmienok, pričom v odseku 1 písm. b/ štatútu je uvedená podmienka úhrady členského poplatku. Pokiaľ je nárok na právnu ochranu viazaný na úhradu členských poplatkov a pokiaľ p. E. tento poplatok neplatil, nárok na právnu ochranu nemal. Pôvodný žalobca spolupracoval dlhšie so žalovaným 2/ pri poskytovaní právnych služieb členom OZP v SR, preto podmienky poskytovania právnej pomoci zo strany odborovej organizácie musel poznať. Taktiež neobstoí jeho argument o tom, že počas celej doby poskytoval žalobca právne služby v dobrej viere. Žalobcovi, ako advokátovi, jeho klient p. E. na jeho viaceré výzvy neuhrádzal platby za poskytnuté služby, preto mal možnosť odstúpiť v zmysle ustanovenia § 22 ods. 3 zákona číslo 586/2003 Z.z. od zmluvy o poskytovaní právnych služieb. Taktiež nemal žalovaný 2/ nijakú povinnosť oznamovať žalobcovi skutočnosť, že p. E. neuhrádza členské a hrozí jeho vylúčenie z odborovej organizácie. Pokiaľ pôvodný žalobca v odvolaní poukázal na obsah zápisnice z výborovej schôdze zo dňa 4. 10. 2005, žalovaní v 1. a 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu poznamenali, že schválenie žiadosti o právnu pomoc nezakladá povinnosť žalovaného 2/ platiť za poskytnuté právne služby pre členov odborovej organizácie a už vôbec nie automaticky uhrádzať všetky úkony právnej pomoci, ktoré žalobca vykonal. Pôvodným žalobcom uvádzané tvrdenia nemajú nijakú oporu v stanovách OZP SR. Úhradu odmeny advokátovi platí člen ZP v SR sám, pretože len on vstupuje do zmluvného vzťahu s advokátom, len člen udeľuje plnú moc advokátovi osobne a jedine člen platí sám členskej odborovej organizácii členský poplatok, čo je jednou z podmienok poskytovania právnej pomoci. Rovnako tak žalovaní v 1. a 2/ zdôraznili, že právna pomoc nie je neobmedzená, čo vyplýva aj z obsahu zápisnice zo dňa 4. 10. 2005. Odvolanie pôvodného žalobcu nie je podľa žalovaných v 1. a 2. rade dôvodné, pretože žalobca nepreukázal pasívnu vecnú legitímáciu, nepreukázal žiadny záväzkový vzťah medzi ním a žalovanými a taktiež neprodukoval žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývala povinnosť žalovaných k priamemu plateniu za všetky poskytnuté právne služby členovi OZP. Odvolanie pôvodného žalobcu je tak nedôvodné a napadnutý rozsudok vecne správny.

6. Pôvodný žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných v 1. a 2. rade sa stotožňuje s tvrdením súdu o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania. Zastáva zároveň názor, že prezentovaný záver súdu je náležitým spôsobom zdôvodnený. Pokiaľ žalovaní v 1. a 2. rade v odvolaní poukazujú na to, že neexistuje žiadny sociálny aspekt, ktorý by bolo treba vziať do úvahy, pôvodný žalobca vo vyjadrení k ich odvolaniu uviedol, že sociálny aspekt nie

jej jediným dôvodom, na základe ktorého je súd oprávnený využiť moderačné právo. Rovnako žalobca považuje za irelevantný argument žalovaných v 1. a 2. rade týkajúci sa jeho postavenia ako advokáta. Súd má pri rozhodovaní o tom, či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, voľnú úvahu. Súd pri rozhodovaní o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným bral do úvahy okolnosti, ktoré viedli k súdne uplatnenému nároku a teda, že žalobca preukázateľne poskytol právnu pomoc I. E., vykonal v prospech neho viacero právnych úkonov, za ktoré mu prináleží odmena, ktorej sa však nedomohol v dedičskom konaní. Žalobca tak má za to, že ide o výnimočný prípad a aplikácia ustanovenia § 255 Civilného sporového poriadku by bola voči žalobcovi neprimerane tvrdá.

7. V priebehu odvolacieho konania odvolací súd zistil, že I. C. V., narodený XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXX XX B., A. I. A. T. XXX/XX, ako pôvodný žalobca, zomrel dňa XX.XX.XXXX. Z vyžiadaného dedičského rozhodnutia Okresného súdu Lučenec č.k. 2D/350/2017, Dnot 155/2017 zo dňa 21.03.2018, právoplatného a vykonateľného dňom 21.03.2018, mal odvolací súd preukázané, že Okresný súd Lučenec prostredníctvom poverenej notárky JUDr. Andrei Barancovej, PhD., so sídlom Notársky úrad Lučenec, T. G. Masaryka 19, ako súdnej komisárky, schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva medzi závetnými dedičmi. Z predmetného dedičského rozhodnutia mal odvolací súd zistené, že dedičmi po poručiťovi - žalobcovi sú C. S. J., rodená V., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., A. L. XXXX/XX, dcéra poručiťova, O. V., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., L. P. XXXX/X, syn poručiťova, I. T., rodená V., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., A. J. A. T. XXX/XX - dcéra poručiťova a C. V., rodená V., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B., L. P. XXXX/X, dcéra poručiťova. Z predmetného dedičského rozhodnutia súčasne vyplýva, že dedičia boli poučení o možnosti dedičstvo odmietnuť a o dedičských právach a všetci dedičia po poručiťovi ústne do zápisnice na pojednávaní dňa 21.03.2018 vyhlásili, že dedičstvo po poručiťovi neodmietajú, sú spôsobilí dedič a započítanie na dedičský podiel neprichádza do úvahy. Dedičské rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 21.03.2018. Vzhľadom na to, že žalobca zomrel počas odvolacieho konania, teda skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, odvolací súd s prihliadnutím na povahu sporu posúdil, že môže v konaní pokračovať a následne po zistení dedičov po poručiťovi - zomrelom žalobcovi, v súlade s ustanoveniami § 63 ods. 1 a 2 CSP, v spojení s ustanovením § 378 ods. 1 CSP, rozhodol uznesením č.k. 14Co/423/2017-173 zo dňa 13. augusta 2018 o pokračovaní v konaní s dedičmi strany - pôvodného žalobcu tak, ako to vyplývalo zo záverov predmetného dedičského rozhodnutia, ako so žalobcami a/, b/, c/ a d/.

8. Následne odvolací súd doručoval novým stranám sporu, žalobcom a/, b/, c/ a d/ okrem predmetného uznesenia, ktorým súd rozhodol o pokračovaní v odvolacom konaní s nimi, ako s univerzálnymi sukcesormi do práv a povinností pôvodného žalobcu, aj odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu, odvolanie pôvodného žalobcu, odvolanie žalovaných 1/ a 2/, ako aj vyjadrenie dovtedajšej právnej zástupkyne pôvodného žalobcu k odvolaniu žalovaných 1/ a 2/ a vyjadrenie žalovaných 1/ a 2/ k odvolaniu pôvodného žalobcu, s umožnením prezentovať svoje procesné stanovisko v štádiu, v ktorom boli pribratí do konania (s poukazom na ustanovenie § 65 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého právny nástupca prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu). Noví žalobcovia svoje procesné stanovisko, respektíve vyjadrenie k odvolaniu žalovaných, odvolaciemu súdu nezaslali.

9. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v meritórnom výroku I. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil a v súvisiacom výroku II. o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 388 CSP, v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

10. Pôvodný žalobca sa žalobou datovanou, ako aj osobne podanou na Okresnom súde Lučenec dňa 02.09.2015, domáhal voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ nároku na zaplatenie odmeny advokáta za vykonané úkony právnej pomoci v sume 4.833,02 eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že ako advokát na základe udelenej plnej moci zo dňa 30.09.2005 zastupoval I. E., nar. XX.XX.XXXX, obžalovaného v trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp.zn. Pk 1Tš 7/2016 pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1,2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.. Na výborovej schôdzi dňa 04.10.2005 schválil výbor ZO OZP pri OR PZ v Lučenci žiadosť I. E. o právnu pomoc. Podľa tvrdenia v žalobe žalovaný 2/ čiastočnými

plneniami preddavkov priamo advokátovi uznal de facto konkludentným prejavom svoj záväzok plniť odmenu za zastupovanie I. E., ako člena odborovej organizácie. Žalovaní 1/ a 2/ od počiatku sporu namietali nedostatok svojej pasívnej legitímácie v danom spore, vzhľadom na neexistenciu žiadneho právneho vzťahu medzi nimi a pôvodným žalobcom, ako advokátom.

11. Zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii upravuje podmienky výkonu advokácie, postavenie advokátov, ako aj niektoré práva a povinnosti advokátov vo vzťahu ku klientom, ktorých advokáti na základe udelenej plnej moci a uzatvorenej zmluvy o poskytovaní právnej služby zastupujú, respektíve im poskytujú iné právne služby.

12. Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 uvedeného zákona advokát poskytuje právne služby za odmenu a má právo požadovať za ne primeraný preddavok.

13. Osobitná právna úprava zákona o advokácii neupravuje priamo a podrobne práva a povinnosti medzi advokátom a klientom, ktorému poskytuje právne služby, ani náležitosti a podmienky uzatvorenia zmluvy o poskytovaní právnych služieb, pričom tieto práva a povinnosti upravuje lex generalis Občiansky zákonník jednak v ustanovení § 23, § 31 až 32b, ako aj v ustanovení upravujúcich príkaznú zmluvu § 724 až § 741k Občianskeho zákonníka.

14. Podľa ustanovenia § 31 Občianskeho zákonníka pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniť udelí za týmto účelom plnomocenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

15. Podľa ustanovenia § 33b ods. 2 Občianskeho zákonníka, plnomocenstvo zaniká smrťou splnomocniteľa, ak z jeho obsahu nevyplýva niečo iné.

16. Podľa ustanovenia § 724 Občianskeho zákonníka, príkaznou zmluvou sa zaväzuje príkazník, že pre príkazcu obstará nejakú vec alebo vykoná inú činnosť.

17. Podľa ustanovenia § 728 Občianskeho zákonníka, príkazca je povinný, ak sa inak nedohodlo, poskytnúť príkazníkovi vopred na jeho žiadosť primerané prostriedky nevyhnutné na splnenie príkazu a nahradiť príkazníkovi potrebné a užitočné náklady vynaložené pri vykonávaní príkazu, a to aj keď sa výsledok nedostavil.

18. Podľa ustanovenia § 730 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi odmenu iba vtedy, ak bola dohodnutá alebo je obvyklá, najmä vzhľadom na povolanie príkazníka. Príkazca je povinný poskytovať odmenu, aj keď výsledok nenastal, ibaže nezdar konania bol spôsobený porušením povinnosti príkazníka.

19. Je nesporné, že žalobca, ktorý iniciuje sporové konanie a koncipuje žalobný petit, je tým subjektom, ktorý svojou žalobou vymedzuje okruh strán sporu a označuje pasívne legitimovaný subjekt. Pasívne legitimovaný subjekt je ten, ktorý je z určitého právneho vzťahu, zo zákona, alebo iných relevantných právne významných skutočností nositeľom určitej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva a z toho titulu mu aj náleží procesnoprávne postavenie pasívne legitimovaného subjektu. Riziko nesprávneho označenia pasívne legitimovaného subjektu znáša v sporovom konaní v plnom rozsahu žalobca, ako dominus litis, ktorý iniciuje spor voči konkrétnemu subjektu, o ktorom tvrdí, že je nositeľom určitej povinnosti, ktorá je významná z hľadiska vymedzenia rozsahu a predmetu sporu v zmysle petitu žaloby. Pôvodný žalobca v žalobe označil za žalovaných v 1. a 2. rade Odborový zväz polície Lučenec, so sídlom 984 26 Lučenec, Tuhárske námestie 6, IČO : 35 992 697 a Odborový zväz polície v Slovenskej republike, so sídlom 812 72 Bratislava - Staré Mesto, Pribinova 2, IČO : 17 318 319.

20. Odvolací súd, pokiaľ ide o odvolanie pôvodného žalobcu, sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie v meritórnom výroku, ktorým súd žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v spore na strane žalovaného 1/ a žalovaného 2/ v celom rozsahu zamietol a konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých súd meritórne rozhodol. Odvolací súd považuje za dôvodný argument žalovaných v 1. a 2. rade, ako aj záver súdu prvej inštancie, že pôvodný žalobca nepreukázal pasívnu vecnú legitímáciu žalovaných v 1. a 2. rade, nepreukázal žiadny záväzkový vzťah medzi ním a žalovanými a taktiež neprodukoval žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývala

povinnosť žalovaných k priamemu plateniu odmeny za poskytnuté právne služby pôvodného žalobcu, ako advokáta svojmu klientovi, členovi odborovej organizácie.

21. Ako bolo v spore preukázané, priamy vzťah, z ktorého vznikli vzájomné práva a povinnosti, vznikol na základe udelenej plnej moci I. E., narodeného XX. X. XXXX, bytom Y. X E., zo dňa 30. 9. 2005, ktorou menovaný splnomocnil advokáta I. C. V., so sídlom Advokátskej kancelárie T. XX v B., na jeho zastupovanie v rozsahu udelenej plnej moci. Z obsahu udelenej plnej moci vyplýva aj záväzok splnomocniteľa podľa zmluvy o právnej pomoci splnomocnenému advokátovi uhrádzať odmenu za toto zastupovanie, ako aj náhrady za výdavky a stratu času podľa Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 240/1990 Zb.. Je možné v plnom rozsahu sa stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že povinnosť zaplatiť odmenu advokátovi za poskytnutie právnej pomoci má priamo klient - splnomocniteľ na základe udeleného plnomocenstva a zmluvy o poskytnutí právnej služby, pričom ide o konsenzuálny dvojstranný záväzkový právny úkon medzi advokátom a jeho klientom. Je taktiež nutné konštatovať, že zo žiadneho zákonného ustanovenia, eventuálne záväzkového vzťahu, iného právneho vzťahu, prípadne interných predpisov nevyplýva priamy právny nárok žalobcu, ako advokáta na uhradenie odmeny za poskytnutie právnej pomoci klientovi voči žalovaným v 1. a 2. rade. Pokiaľ tak žalovaní v 1. a 2. rade nie sú nositeľmi právnej povinnosti, ktorá je predmetom sporu a ktorej sa pôvodný žalobca voči nim žalobou domáhal, správne súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ a žalovaného 2/. Argumenty uvádzané pôvodným žalobcom v jeho odvolaní voči meritórnemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie neobstoja, pretože pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného 1/, alebo žalovaného 2/ nemožno vyvodiť len zo samotného bodu 3 zápisnice z výborovej schôdze ZO OZP pri OR PZ Lučenec, v zmysle ktorého výbor prejednal a schválil žiadosť p. E. o právnu pomoc v jeho prípade a to za podmienok, ktoré vyplývali zo Štatútu právnej ochrany členov Odborového zväzu polície v SR, nakoľko v danom prípade išlo o interný vzťah medzi členom odborovej organizácie a touto odborovou organizáciou. Taktiež ani zo samotnej skutočnosti, že žalovaný 2/ v minulosti niekoľkokrát v konkrétnej veci uhrádzal priamo advokátovi vyúčtovanú odmenu v zmysle priebežného vyúčtovania za poskytnuté právne služby I. E. nemožno vyvodiť priamy nárok advokáta. V žiadnom prípade nemožno takéto počínanie žalovaného 2/ právne kvalifikovať ako "de facto konkludentný prejav uznania svojho záväzku plniť odmenu advokátovi za zastupovanie" tak, ako to v žalobe uvádzal pôvodný žalobca. Nárok advokáta na odmenu za poskytnuté právne služby vyplýva jednoznačne len na základe udeleného plnomocenstva a v zmysle zmluvy o poskytnutí právnych služieb, ktoré zmluvné vzťahy sú dvojstranné a priamo založené splnomocniteľom (I. E.) a splnomocnencom (pôvodným žalobcom, advokátom). Pokiaľ tak niet žiadneho zmluvného právneho vzťahu, ani iného vzťahu, ani zákonného ustanovenia, prípadne ustanovenia interného predpisu, z ktorého by bolo možné vyvodiť opodstatnenosť priameho nároku pôvodného žalobcu voči nim označeným pasívne legitimovaným subjektom, bol správny záver súdu prvej inštancie, ktorý žalobu pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v celom rozsahu zamietol.

22. Možno potom zhrnúť, že právne a skutkové závery, na základe ktorých súd prvej inštancie meritórne rozhodol, boli vecne správne a námietka nedostatku pasívnej legitímácie žalovaných bola opodstatnená. Odvolací súd preto z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

23. Pokiaľ však súd prvej inštancie vzhľadom na plný procesný úspech žalovaných v 1. a 2. rade (obaja zastúpení advokátom) pri rozhodovaní o náhrade trov prvoinštančného konania neaplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ale žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania voči procesne neúspešnému žalobcovi nepriznal s poukazom na ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku, podľa názoru odvolacieho súdu nepostupoval správne. Je dôvodný odvolací argument žalovaných v 1. a 2. rade smerujúci voči tomuto výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, že pokiaľ súd v danej veci mienil pri náhrade trov konania aplikovať výnimočné moderačné právo súdu vyplývajúce z ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku, nie je z odseku 58. odôvodnenia rozsudku celkom zrejмый a jasný dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý súd prvej inštancie takto postupoval. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacími dôvodmi žalovaných, pretože len zo samotnej okolnosti, že medzi pôvodným žalobcom a I. E. bola nepochybne uzatvorená zmluva o právnej pomoci dňa 30. 9. 2005 a teda pôvodný žalobca má nárok na zaplatenie odmeny v súvislosti so zastupovaním klienta, pričom I. E. zomrel dňa X. X. XXXX a pôvodný žalobca sa trov zastúpenia nedomohol voči dedičom I. E., nevidel také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočnosť daného sporu a nepriznanie náhrady trov prvoinštančného konania procesne plne úspešným žalovaným

v 1. a 2/. Taktiež konštatovanie súdu, že „sa mu javilo byť neprímerane tvrdé, aby trovy tohto sporu platil žalobca“, podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na okolnosti konkrétnej veci, ako aj s ohľadom na žalobcu, ako advokáta a žalované subjekty, neobstojí. Práve naopak, s poukazom na status pôvodného žalobcu, ako advokáta a osoby práva znalejš, navyše zastúpeného advokátkou, ktorá musela byť schopná poskytnúť mu kvalifikovanú právnu pomoc, je nutné mať plne za to, že pokiaľ žalobca nesprávne označil a do sporu bez právneho dôvodu zainteresoval žalovaných v 1. a 2. rade ako pasívne legitimované subjekty, musel si byť pôvodný žalobca vedomý nesenia rizika neúspešnosti iniciovaného sporu z dôvodu nesprávne označených subjektov, ktorým v zmysle hmotného práva pasívna vecná legitimácia v danom spore nesvedčala. Nie sú tu žiadne také dôvody osobitého zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočnosť konkrétneho prípadu a pre ktoré by súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania nemal postupovať podľa zásady úspešnosti v spore. Je preto podľa názoru odvolacieho súdu plne v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti súdneho konania, aby žalobca, ktorý bezdôvodne inicioval spor voči nesprávne pasívne označeným subjektom, niesol zodpovednosť za výsledok konania práve v podobe povinnosti znášať náhradu trov prvoinštančného konania žalovaných v 1. a 2. rade.

24. Z uvedeného dôvodu potom odvolací súd podľa ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. zmenil tak, že podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP uložil žalobcom a/, b/, c/ a d/ , ako univerzálnym sukcesorom do práv a povinností pôvodného žalobcu, povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, pričom o konkrétnej výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán (§ 255 ods. 1 CSP) a vyslovil, že žalobcovia a/, b/, c/ a d/, ako procesne neúspešná strana odvolacieho konania, sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/, ako procesne plne úspešnej strane, náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP a to samostatným uznesením.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).